

Test H

Tento test vytvorila firma EXAM. Bol použitý na viacerých stredných školách v SR na prijímacích skúškach v máji 2002.
Na vypracovanie testu mali žiaci 60 minút.

H01 Slávny Štúrovský básnik býval na Ulici J. Kollára nedaleko kina Mladost'.

Koľko pravopisných chýb obsahuje uvedená veta?

- (A) Jednu. (B) Dve. (C) Tri. (D) Štyri.

H02 V ktorej z vtet je v korení niektorého slova pravopisná chyba?

- (A) Krčil sa vo svojej skrýší a vždy zbystril pozornosť, keď sa niekto priblížil.
(B) Citlivé prsty umelkyne jemne pridŕžali kúsky vystrihnutého papiera.
(C) V hrnci stlačená para sypela, chvíľami nútilla pokrevku podskočiť.
(D) Nedobytné bašty snehu sa odstraňujúco týčili pred našimi očami.

H03 Slovné spojenie *hýri vôňou lipy* obsahuje

- (A) jednu mäkkú, dve tvrdé a tri obojaké spoluuhlásy.
(B) dve mäkké, jednu tvrdú a tri obojaké spoluuhlásy.
(C) dve mäkké, dve tvrdé a dve obojaké spoluuhlásy.
(D) jednu mäkkú, jednu tvrdú a štyri obojaké spoluuhlásy.

H04 Ktoré z uvedených slov je nesprávne rozdelené na slabiky?

- (A) ne-ut-rál-ny (B) vy-sta-ve-ný (C) már-no-trat-ník (D) kos-tr-ba-to

H05 Ktorá z vtet obsahuje nespisovné slovo alebo slovné spojenie?

- (A) Mama mi vždy vrvievala, že záleží len na mne, aká bude moja budúcnosť.
(B) Pobyt zahraničných turistov sa musel pre obdobie búrok o týždeň predĺžiť.
(C) Tí, čo nerozumejú zásady programovania, môžu sa prihlásiť na kurz.
(D) V kine sedím najradšej v desiatom rade, odkiaľ najlepšie vidím.

H06 Odborníci konštatovali, že zahraničné investície majú na Slovensku vzostupnú tendenciu.

Znamená to, že objem zahraničných investícii na Slovensku

- (A) postupne narastá. (B) postupne klesá.
(C) ostáva zhruba na rovnakej úrovni. (D) striedavo rastie a klesá.

H07 Ktorý z nasledujúcich frazeologizmov vyjadruje ľudskú neúprimnosť?

- (A) ako baránok (B) ako had (C) ako lišiak (D) ako myš v diere

H08 Do synonymického radu slov *adekvátny, zodpovedajúci* možno priradiť slovo

- (A) prispôsobivý. (B) spoľahlivý. (C) primeraný. (D) bezvýhradný.

Čo t'a čaká na prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry

H09 Peter a Paľo majú úplne protikladné povahy: jeden je *prchký*, druhý je . Ktorí z nasledujúcich slov možno doplniť na zakryté miesto vo vete?

- (A) spokojný (B) pokojný (C) pozorný (D) pokorný

H10 V Krátkom slovníku slovenského jazyka je pri slove *obzriet* (sa) uvedené:

1. *pozriet sa za seba, obrátiť sa*
2. *preskúmať zrakom, rozhladnut' sa*
3. *zaopatrit' si niečo*
4. *venovať pozornosť, všímnúť si*

Ktorý z významov má toto slovo vo vete „*Zaumienila si, že sa obzrie po novom koberci.*“?

- (A) 1. (B) 2. (C) 3. (D) 4.

H11 V ktorej vete je niektoré z podstatných mien v nesprávnom tvare?

- (A) Na ochranu pred lejakom sme si postavili úkryty z haluzí.
(B) Na obzore sme zazreli siluetu akejsi príšery.
(C) Typickým obrazom na slovenských dedinách sú babky sediace na piedomí.
(D) Z mojej pracovni sa vždy niesli tóny príjemnej melódie.

H12 Ktorá veta obsahuje číslovku s pravopisnou chybou?

- (A) Ocenený bol milióny návštěvník.
(B) Zazreli sme siedmych parašutistov.
(C) Dvadsaťty štvrtý december je najkrajším dňom v roku.
(D) V rozprávkach sú dvojakí ľudia: dobrí aj zlí.

H13 V ktorej z vtet je sloveso v budúcom čase?

- (A) Slnko vyhrieva chladnú zem.
(B) Mladá mamička ospevuje svoje dieťa.
(C) Nedovidí si ďalej od nosa.
(D) Peniaze určite nehýbu svetom.

H14 Ktorá z vtet obsahuje časticu?

- (A) Áno, mám sa veľmi dobre. (B) Pravda vždy vyjde najavo.
(C) Netušili sme, či skutočne prídeš. (D) Niečo zaujímavé sa dnes udialo.

H15 V ktorej vete je použitá nesprávna predložka?

- (A) S bratom sme vyrazili z domu hneď ráno.
(B) Kvôli silnému hluku sa nemohol učiť.
(C) Nado mnou sa vznášal kídel holubov.
(D) Po mlieku sa kedysi chodilo s kanvičkou.

H16 Zajac urobil prudký kotúľ v tráve. Vyhol sa tak poľovníkovej strele.

Ktoré z nasledujúcich súvetí najpresnejšie zodpovedá významu uvedených jednoduchých viet?

- (A) Zajac robil v tráve kotrmelce, čím sa stal vhodným terčom pre poľovníka.
- (B) Zajac sa prudko kotúľal v tráve, pretože zásah poľovníka sa mu stal osudným.
- (C) Poľovníkova strela minula svoj cieľ, preto zajac natešene urobil kotúľ v tráve.
- (D) Zajac ušiel poľovníkovmu zásahu tým, že urobil v správnej chvíli kotrmec.

H17 Cestou na hrad sa k nám pridali další.

Vo vete je podčiarknutý

- (A) zhodný prívlastok.
- (B) podmet.
- (C) nezhodný prívlastok.
- (D) predmet.

H18 Ktorá z uvedených viet obsahuje vedľajšiu vetu prívlastkovú?

- (A) Spolužiaci rozšírili správu, že prázdniny sa predĺžia.
- (B) Viera bola presvedčená, že skúšku zvládla výborne.
- (C) Videli sme na hodinách, že ručičky sa dlhoh nepohli.
- (D) Počúval veľmi rád, že je najlepší v triede.

H19 V ktorom z administratívnych zápisov je chyba v interpunkcii?

- (A) Priezvisko a meno: Novák, Miroslav
- (B) Banská Bystrica, 20.03.2002
- (C) Peter Kováč, Klincová 19, 774 09 Žilina
- (D) Základná škola
Kollárova 3
036 01 Martin

H20 Ktorý zo zápisov priamej reči je správny?

- (A) „Spi už!“ kričí, zajtra ťa čaká ľažký deň. „Hlava,“ dodala, „tá musí byť oddýchnutá.“
- (B) „Spi už!“ kričí, „zajtra ťa čaká ľažký deň. „Hlava,“ dodala, tá musí byť oddýchnutá.“
- (C) „Spi už!“ kričí, „zajtra ťa čaká ľažký deň. „Hlava,“ dodala, „tá musí byť oddýchnutá.“
- (D) „Spi už! Kričí, „zajtra ťa čaká ľažký deň. „Hlava,“ dodala, „tá musí byť oddýchnutá.“

H21 Úvodník a komentár sú

- (A) spravodajskými žánrami.
- (B) analytickými žánrami.
- (C) beletristickými žánrami.
- (D) diskusnými žánrami.

H22 Retrospektívna kompozícia rozprávania oboznamuje

- (A) najskôr s konaním postáv, potom s ich vlastnosťami.
- (B) najskôr s vlastnosťami postáv, potom s ich konaním.
- (C) najskôr s príčinami deja, potom s jeho výsledkom.
- (D) najskôr s výsledkom deja, potom s jeho príčinami.

Čo ťa čaká na prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry

H23 Nové výskumy britských vedcov ukazujú, že ľudia, ktorí vynechávajú raňajky, prechladnú alebo dostanú chrípku než tí, ktorí pravidelne .

Ktoré z nasledujúcich slov možno doplniť na zakryté miesta v uvedenej vete?

(A) málokedy, raňajkujú	(B) ľahšie, raňajkujú
(C) ľahšie, neraňajkujú	(D) neskôr, neraňajkujú

H24 Aký jazykový štýl je použitý v texte v otázke H23?

- (A) hovorový
- (B) opisný
- (C) náučný
- (D) rozprávací

H25 V nasledujúcom krátkom príbehu je poprehadzované poradie viet:

1. Tí chodili po prstoch a zhovárali sa len pošepty.
2. V kráľovstve panoval neobyčajne pokojný kráľ.
3. V zámku mali pretu len samých starých sluhov.
4. Záležalo mu na tom, aby všade bolo ticho.
5. Nijako to však nebolo po vôle veselej princeznej.

Aké má byť správne poradie viet v tomto teste?

- (A) 2., 3., 4., 1., 5.
- (B) 2., 4., 5., 1., 3.
- (C) 2., 4., 3., 1., 5.
- (D) 2., 3., 5., 4., 1.

H26 Podľa slovenskej frazeológie sa hovorí, že po nečase čas býva. Znamená to, že

- (A) kto sa poponáhľa, bude mať neskôr dostatok času.
- (B) ak aj nemáme čas dnes, možno ho budeme mať zajtra.
- (C) nepriaznivé okolnosti vždy nakoniec pominú.
- (D) zlé počasie pripravuje ľudí o prácu.

H27 Útvare v otázke H26 je

- (A) príslovím.
- (B) pranostikou.
- (C) hádankou.
- (D) prírovnáním.

H28 Príslovia, porekadiá, pranostiky a hádanky sa nazývajú aj

- (A) zľudovenými malými formami.
- (B) kolektívnymi formami ľudovej slovesnosti.
- (C) malými formami ľudovej slovesnosti.
- (D) nárečovými útvarami.

Otázky H29 – H30 sa vzťahujú na ukážku 1. Pozorne si prečítaj jej text.

Ukážka 1

Sadaj, slnko, sadaj
za vysokú horu,
ak nebudeš sadat,
stiahnem ťa za nohu.

Keby slnko znalo,
jak je ľažko robiť,
ponáhľalo by sa
za horu zachodiť.

H29 Uvedená ukážka je úryvkom z ľudovej piesne, ktorá tematicky patrí

- (A) k valašským piesňam.
- (B) k obradným piesňam.
- (C) k zbojníckym piesňam.
- (D) k poddanským piesňam.

Test H

H30 Aký druh rýmu je použitý v ukážke 1?

- (A) obkročný (B) prerývaný (C) združený (D) striedavý

H31 Ktorý z nasledujúcich spisovateľov nie je prozaikom lyrizovanej prózy?

- (A) Jozef Cíger Hronský (B) Ľudo Ondrejov
 (C) Dobroslav Chrobák (D) František Švantner

H32 Ktorý z uvedených útvarov patrí k literárnej kritike?

- (A) cestopis (B) reportáz (C) legenda (D) esej

Otzky H33 – H35 sa vzťahujú na ukážku 2. Pozorne si prečítaj jej text.

Ukážka 2

Dážď rozpráva oknám svoj
ospalý príbeh, kde niet slov.

Bolí v ňom i smiech.

Máš sama ten istý hlas.

Po špičkách vchádza medzi nás
to dlhé mlčanie.

Tichý čas, čo len s ním,
beží v nás niemý film.

Máš kľúč od nášho príbehu,
v slovách nosíš masku ticha.

Kto z nás dvoch sa lásky opýta,
či dýcha.

H33 V ukážke 2 sa hovorí

- (A) o partneroch, ktorí sú dlho odlúčení. (B) o partneroch, ktorí si prestali rozumieť.
 (C) o jednom príjemnom daždivom dni. (D) o spokojnom mlčanlivom ráne.

H34 Ktoré umelecké jazykové prostriedky sa nachádzajú v slovách *dážď rozpráva oknám svoj ospalý príbeh*?

- (A) personifikácia a metonymia (B) metonymia a epiteton
 (C) personifikácia a epiteton (D) metafora a personifikácia

H35 Komu sú určené slová v slovách *nosiš masku ticha*?

- (A) žene (B) mužovi (C) dielaťaťu (D) čitateľovi

Otzky H36 – H38 sa vzťahujú na ukážku 3. Pozorne si prečítaj jej text.

Ukážka 3

Neponúkam ti zázračnú pilulku ani kúzelný stroj, pomocou ktorého sa môžeš preniesť do starejho. Skús si to jednoducho predstaviť.

Je koniec 6. storočia pred Kr. Si grécky chlapec, voláš sa Sofronikos. Žijes na polostrove Attika na východe Grécka, kde sa práve konajú veľké slávnosti na počesť boha vína a vegetácie Dionýza nazývané dionýzie. To znamená, že pôjdeš s mamou, otcom a súrodencami do divadla, kde sa od zajtra bude konáť súťaž dramatických autorov. V prvý deň sú na programe komédie, počas ďalších dní sa budú hrať tragédie. Dráma je u vás veľmi oblúbená. Bodaj by nie! Však vznikla u vás, je attickým „vynálezom“.

Čo t'a čaká na prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry

Ešte tvoj otec si pamäta dionýzie, na ktorých vystupoval len spevácy zbor. Asi v roku 530 pred Kr. Thespis nechal prvýkrát vystupovať sôlového herca, ktorý vyplňal medze medzi piesňami rozprávaním alebo viedol dialóg s náčelníkom zboru. To vyvolalo veľký rozruch a Thespis v súťaži vyhral. Neskôr medzi speváky vystupovali dvaja, teraz už traja herci, ktorí mali sebou vedú dialóg. Ty s bratom sa tešíš na komédiu, vo vašom jazyku kómódia, v ktorej je mnoho humoru: komické scénky zo života, veselé tance v pestrých maskách, posmešné pesničky a verše. Mama a sestry dávajú prednosť väčšiemu až smutnému tragédiám. Tragédie sú staršie ako komédie, ale tiež vznikli ako súčasť oslav boha Dionýza. A vieš, podľa čoho vzniklo ich pojmenovanie? V škole vám určite povedali, že tragédia je slovo zložené z *trago*, čo znamená kap, a óde – spev. A vieš určite i to, že ten *kap* sa do tragédie nedostal omylom – speváci totiž bývajú často v maskách prírodných démonov, satyrov, čo žijú v lesoch a majú capie uši a rohy.

Išlo tóto, predstavovať si, že si grécky chlapec Sofronikos? Dobre, ale teraz sa vrátime domov a zhrieme si všetko.

H36 Aký kultúrny program bol pôvodne súčasťou slávností boha Dionýza?

- (A) dialóg hercov so sprevodom speváckeho zboru
 (B) prednes poézie jedného recitátora
 (C) vystúpenie speváckeho zboru
 (D) vystúpenie dramatika a speváckeho zboru

H37 Ktoré z nasledujúcich tvrdiení je vzhľadom na text ukážky 3 nepravdivé?

- (A) Dramatik Thespis vytvoril v divadle veľký rozruch.
 (B) V tragédiách spievali aj lesní démoni.
 (C) Dráma má korene na polostrove Attiku.
 (D) Sestry sa tešili najmä na prvý deň slávnosti.

H38 Aký je podľa textu doslovný preklad slova *tragédia*?

- (A) smutný spev capov (B) spev capov
 (C) smutný spev (D) prednes capov

H39 Dramatické dielo je v období svojho vzniku literárnym textom. Ako sa nazýva uvedenie takéhoto literárneho diela na javisko divadla?

- (A) dramatizácia (B) dialogizácia (C) animácia (D) inscenácia

H40 Ktorý z uvedených autorov je tvorcом drámy?

- (A) Vladimír Mináč (B) Štefan Moravčík
 (C) Peter Karvaš (D) Mikuláš Kováč